

Beste buurtgenoten,

Het zal u niet ontgaan zijn dat er sprake is van een klimaatcrisis. Met de problemen die daardoor gaan ontstaan zal ook onze wijk te maken krijgen. Veel van die problemen kunnen alleen maar nationaal en internationaal worden opgelost.

Er zijn echter facetten van deze crisis waaraan wij als buurt een bijdrage kunnen leveren. Hiervoor vraag ik graag uw aandacht. Het gaat over ons gebruik van leiding- en regenwater.

Leidingwater

Onze wijk is gebouwd in de jaren '30 van de vorige eeuw. Elk huis had 1 slaapkamer met een wastafel. Geen bad of douche. Mijn ouders hadden een toilettafel met een lampetstel daarop.

Volwassenen wasten zich 1 maal in de week in de keuken of aan de wastafel. Kinderen gingen in een grote zinken teil. 's Zomers in de keuken, 's winters in de huiskamer voor de kachel.

Maandag was "De wasdag".
Kruideniers hadden een "donk".

Dat was een enorme ketel waarin water werd verwarmd. In melkbussen werd dit water opgehaald en in een waskuip gedaan voor de was. Vaatwasmachines bestonden niet. De vaat werd met de hand gewassen. Nu wordt het leidingwater gebruikt om te douchen of te baden, het toilet door te spoelen, de afwas en de was te doen en voor het koken. Voordat we dat gaan doen heeft de voedingsindustrie, met name de vleesindustrie, voor de bereiding van ons voedsel al gemiddeld 3450 liter per persoon per dag gebruikt.

Wat kunnen we doen om water te besparen?

1. Wat minder vaak douchen of korter.
2. Voordat uw kraan warm water levert verdwijnen er enkele liters water in de gootsteen. Vang dit op in een kom of schaal en gebruik dit voor het thee- of koffiezetten en voor het koken.
3. Doe geen kleine wasjes, maar zet de wasmachine alleen aan wanneer u voldoende wasgoed hebt.

Regenwater

De huizen in onze wijk hebben allemaal een achtertuin. Veel ook een voortuin. Toen ik er in 1937 kwam wonen stond er in de voortuin een kleine heg met ligusterplanten, wat gras en soms een schelpen- of grindpad en wat tegels.

Aan het eind van de vorige eeuw ontstond er een rage om de tuin te betegelen of van kleine stenen te voorzien, al of niet in een bepaald patroon. Ook ik heb hieraan mee-gedaan. Het gevolg daarvan is dat al het regenwater, dat voorheen door de grond werd opgenomen, nu in de goot terecht komt en via het riool wordt afgevoerd en uiteindelijk in zee terecht komt.

Gevolg: de grond verdroogt, terwijl het gebruik van leidingwater toeneemt.

Anno 2021 is ons gemiddeld persoonlijk waterverbruik 52.000 liter per jaar. Dat zijn 433 badkuipen vol!

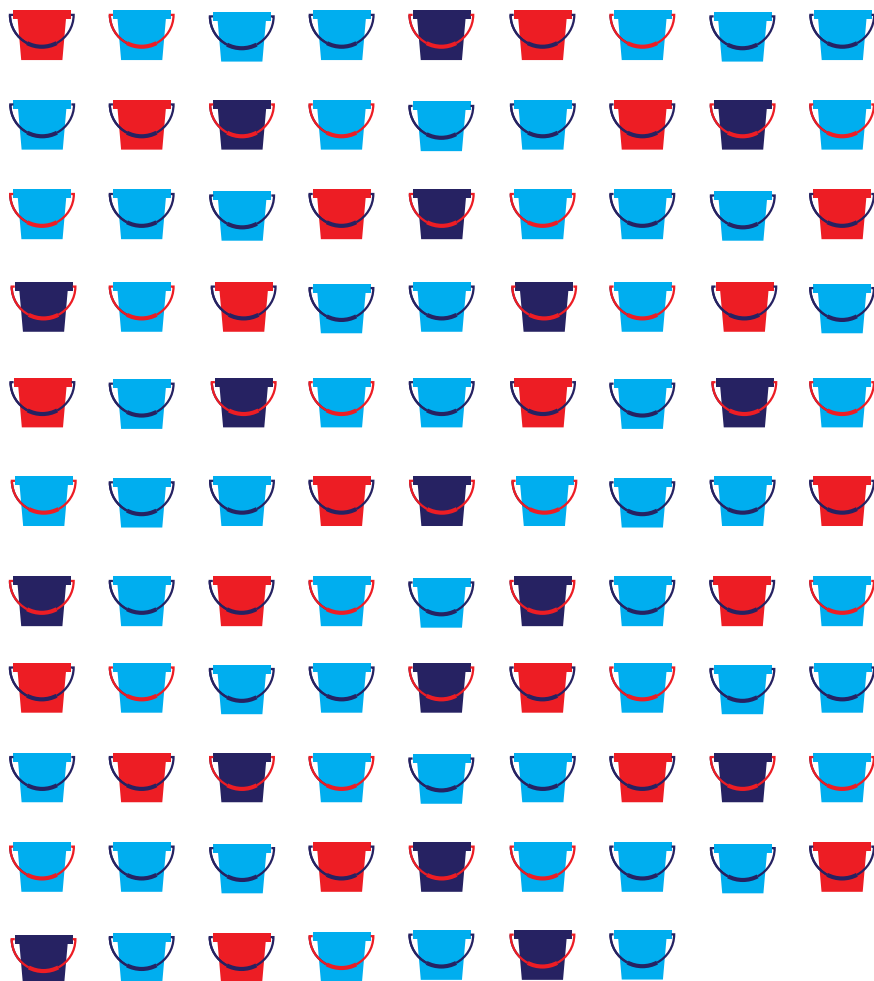
Ontwerp & illustratie: Studio Amy Guijt

Wat kunnen we doen om water op te vangen?

1. De actiegroep "Steenbreek" adviseert om de stenen geheel of gedeeltelijk uit de tuin weg te halen, zodat het regenwater weer in de bodem verdwijnt.
2. Op de vrijgekomen grond kunnen bomen, struiken of heggen worden geplant. Bijkomende effecten: de planten nemen CO₂ op, vergroening is aantrekkelijker voor mens en dier en het is goed voor de biodiversiteit.
3. Schaf een regenton aan en sluit die aan op een regenpijp. Het water uit de ton kan gebruikt worden voor het verzorgen van planten.
4. Vergroen uw platte dak met sedumplantjes.

Gemiddeld persoonlijk waterverbruik per week

10 liter

De Coronacrisis heeft ons duidelijk gemaakt dat we erg van elkaar afhankelijk zijn. Ieder voor zich en God voor ons allen is verleden tijd. Alleen samen komen we de klimaatcrisis te boven.

L.Mieras
Ligusterstraat 40
e-mail: lmieras@planet.nl